

Motion till riksdagen 2008/09:U279

av Finn Bengtsson och Annicka Engblom (m)

Medlemskap i Nato

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av förutsättningarna för svenskt medlemskap i Nato.

Bakgrund

Nato är en förkortning för ”North Atlantic Treaty Organization” och utgör en internationell militär allians som består av stater i Nordamerika och Europa. Organisationen bildades i början av kalla kriget och dess medlemmar är förbundna att militärt stödja varandra vid anfall av någon utomstående part. Grunden för Nato är den så kallade Atlantpakten (North Atlantic Treaty), som är ett avtal undertecknat den 4 april 1949 om kollektivt försvar av de europeiska staterna Belgien, Danmark, Frankrike, Island, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal och Storbritannien samt de nordamerikanska staterna USA och Kanada. Själva organisationen Nato bildades två år senare för att praktiskt organisera Atlantpaktens beslut om ett kollektivt försvar.

Det operativa befälet har en ”Supreme Allied Commander Europe”, som alltid är en amerikansk general eller amiral. Sedan 2006 har general Bantz J. Craddock innehaft posten. Dagens ytterligare 25 länder förutom USA (se nedan) är mycket aktiva medlemsstater som inte är tysta vid alliansens förhandlingsbord. De utgör således knappast ”marionetter” till USA, vilket bland annat blir uppenbart av att även om målen som formulerades i Atlantpakten inte har ändrats genom åren, då fördraget förblivit oförändrat sedan 1949, så har Natos uppgifter kommit att ändras genom de förändrade säkerhetspolitiska lägena och de har anpassats därefter under sådana förhandlingar.

Senare tillkomna medlemmar i Nato utgör Grekland och Turkiet (1952), Väst- sedan Tyskland (1955), Spanien (1982), Ungern, Polen och Tjeckien (1999) samt Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Rumänien, Slovakien och Slovenien (2004). Sedan april 2008 är Albanien och Kroatien inbjudna att

Fel! Okänt namn på

delta, och Georgien, Makedonien och Ukraina har visat intresse att gå med i Nato. Men inte Sverige, och här ska då noteras att Natos utvidgningspolitik drivs mycket aktivt av flertalet allierade och är inte en ensam ambition för USA.

Sveriges försvar har inlett en gigantisk förändring från ett invasionsförsvar mot ett insatsförsvar. Denna förändring i sig ställer större krav än tidigare på att ha allierade vid ett eventuellt angrepp på vårt land. Även om inte detta scenario förefaller rimligt i närtid, så kan ett sådant hot när det nya försvaret är fullt utbyggt inte med den skyndsamhet som krävs enkelt ändras till att försvara hela landets territorium såsom det tidigare försvaret syftade till. Kriget i Georgien nyligen visade med all önskvärd tydlighet att den snabba mobilisering av ett försvar vid ett motsvarande angrepp på vårt land i praktiken skulle vara omöjligt att uppnå i Sverige idag. Denna slutsats drog klokt nog också den nuvarande alliansregeringen, som därmed förordat en översyn av hela försvaret och en mindre minskning av försvarsutgifterna än vad den nuvarande oppositionen föreslagit.

Frågan om att ansluta sig till Nato har hela tiden efter Berlinmurens fall och slutet på det kalla kriget varit aktuell ur säkerhetssynvinkel och ekonomisk synvinkel för Sverige. Socialdemokraterna är hårdnackade motståndare mot detta av snarare sentimentala än rationella skäl. När vi ser vilka andra länder som redan utgör det nya Natos underlag och står på tur för att ansluta sig, blir tveksamheten till att dela försvarsbördan och öka säkerheten med en stor kollektiv militärallians ännu mer obegriplig. De huvudsakliga tidigare motiven för att som det hette ”vi ska stå alliansfria i fred för att kunna vara neutrala i krig” gäller helt enkelt inte i dagens säkerhetspolitik. Tvärtom är de motiv som idag torgförs för att stå utanför en säkerhetsmässigt tryggare och ekonomiskt mer rationell försvarsallians som Nato huvudsakligen argument som utgår från vad som anses vara berättigade ryska krav och synpunkter på alliansens framtida medlemskrets än som Nato-alliansens egna önskemål. Argument som dessa för snarare tankarna tillbaka till det kalla krigets lyckligtvis svunna blocktänkande om en Sovjetstats rätt till en egen säkerhetspolitikens sfär jämte den fria västvärldens dito. Resonemanget att bejaka det nuvarande Rysslands säkerhetspolitiska intressen på samma sätt framför våra egna ambitioner att värna säkerheten med alla de andra demokratierna inom Nato som ligger vårt eget säkerhetspolitiska tänkande närmare förskräcker idag.

Förslag

Det vore önskvärt att alla partier i Sveriges riksdag vore överens innan vi ansöker om ett medlemskap i Nato. Men med den nuvarande oppositionens obändiga ovilja mot detta parat med dess ihåliga argument för varför vi skulle stå utanför, riskerar vi en sämre säkerhetspolitisk situation till ett högre ekonomiskt pris än om vi ansöker om medlemskap i Nato-alliansen.

Fel! Okänt namn på

Därtill skulle vi kunna bli en av de mycket aktiva alliansländerna kring det förhandlingsbord där internationell säkerhets- och försvarspolitik kanske har sin viktigaste arena idag.

Om detta förslag grundat på ovanstående motiv vill vi att riksdagen ger regeringen tillkänna.

Stockholm den 1 oktober 2008

Finn Bengtsson (m)

Annicka Engblom (m)